

16. Forebyggelse af affald ved minimering af engangsplast fra arrangementer (2018-0262369)

Bilag

Bilag I Overblik over den politiske behandling

Teknik- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om Københavns Kommune skal stille krav om, at arrangører minimerer brugen af engangsemballage.

Sagsfremstilling

Indstilling

Teknik- og Miljøforvaltningen indstiller, at Teknik- og Miljøudvalget godkender,

- I. at Københavns Kommune stiller krav om, at der til arrangementer, hvor udskænkning af drikkevarer er en del af arrangementet, ikke må benyttes engangsplastikbægre til drikkevarer.

Problemstilling

Engangsemballage udgør en væsentlig del af gadeaffaldet fra arrangementer i Københavns Kommune. I forbindelse med initiativet 'Pantordning på emballage – blandt andet genbrugsbægre' i Ressource- og Affaldsplan 2018, jf.

Borgerrepræsentationen den 13. december 2012, har Teknik- og Miljøforvaltningen undersøgt muligheder for at minimere affald fra engangsemballage fra arrangementer. Udfasning af engangsemballage understøtter desuden forslag til Ressource- og Affaldsplan 2024, KBH2025 Klimaplanen og Fællesskab Københavns mål om at øge genbrug, reducere spild af ressourcer og være førende inden for cirkulær økonomi.

Teknik- og Miljøudvalget skal derfor tage stilling til, om Københavns Kommune skal stille krav om, at arrangører ikke benytter engangsplastikbægre til arrangementer, som Teknik- og Miljøforvaltningen giver tilladelse til på kommunes arealer.

Løsning

Teknik- og Miljøforvaltningens erfaringer viser, at incitament for arrangør og mulighed for at udfase al engangsemballage (fx poser, tallerkner og bestik) er begrænset, idet tilstrækkeligt brugbare alternativer for mere miljøvenlige produkter (fx vaskbare genbrugstallerkener) ikke umiddelbart findes på markedet. En undtagelse er dog, at der findes alternativ inden for drikkeemballage, hvor vaskbare genbrugsbægre kan erstatte engangsplastikbægre. Eksempelvis benyttes genbrugsbægre i Tivoli samt i byer som Wien og Berlin.

Vilkår for arrangementer

Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer på den baggrund, at der er behov for at stille krav om ikke at benytte engangsplastikbægre, så udfasning af engangsplast sættes i gang. Derfor anbefaler forvaltningen at udvide den række af vilkår, som Københavns Kommune stiller i forbindelse med at give tilladelse til arrangementer på kommunalt areal, til at omfatte drikkeemballage, så der benyttes alternativ til engangsplastikbægre. Vilkåret gælder for alle arrangementer, men arrangører vil kunne søge Teknik- og Miljøforvaltningen om dispensation fra kravet, såfremt miljøbelastning fra arrangementet er marginal, eller hvis markedet ikke kan efterkomme efterspørgslen efter produkter, der erstatter drikkeemballage af engangsplastik. Pantbelagte drikkevarer kan benyttes som hidtil til arrangementer.

Effekt af brug af genbrugsbægre

Tabellen nedenfor skitserer eksempler på arrangementer, der alt efter størrelse, påvirkes i forhold til driftsøkonomi og CO₂-reduktion ved at indføre vaskbare genbrugsbægre i stedet for engangsplastikbægre. Eksemplerne er estimeret som cases på baggrund af forvaltningens samarbejde med Haven Festival i august 2018. Beregningerne viser, at kravet vil have en relativ høj omkostning og begrænset CO₂-effekt for små arrangementer, hvor der for større arrangementer er en større CO₂-effekt og forventet økonomisk gevinst. En udfasning af engangsdrikkeemballage kan desuden bidrage til at reducere henkastet affald og derved mindske renholdelse af veje, pladser og parker efter arrangementer.

	Lille arrangement	Mellemstort arrangement	Stort arrangement
Serveringer i alt (antal bægre)	500	2.000	50.000
Udgifter (kr. i alt)	-3.600	-5.200	-100.600

Indtægter (kr. i alt)	1.600	6.200	155.000
Nettoomkostninger (kr.)	-2.000	1.000	54.400
CO2-reduktion (kg)	20	80	2.000

En miljøvurdering foretaget for Teknik- og Miljøforvaltningen viser, at vaskbare genbrugsbægre har lavere klimapåvirkning end engangsbægre, hvis de i gennemsnit bruges 2,7 gange. Forvaltningen vurderer på den baggrund, at det til arrangementer i København vil være muligt at opnå en positiv miljøeffekt, så længe arrangører begrænser svind (fx ødelagte eller hjembragte bægre) ved at indføre en pantordning. Erfaring fra Haven Festival viser eksempelvis et svind, der svarer til, at genbrugsbægre i gennemsnit blev brugt 24,5 gange. Tivoli har en lignende ordning, hvor bægrene i gennemsnit bruges knap seks gange ifølge en undersøgelse fra 2011. En brugerundersøgelse fra Haven Festival understøtter desuden genbrugen af bægre, idet festivalgæsterne var tilfredse med vaskbare genbrugsbægre frem for engangsbægre, og 98 % af gæsterne svarede, at de gerne vil erstatte engangsbægre med vaskbare genbrugsbægre på festivaler.

Ved at stille krav til arrangementer i forhold til engangsemballage styrker Københavns Kommune mulighed for at bistå til at udvikle cirkulære produkter og services, fx mobile vaskevogne, udlejning af genbrugsemballage eller samarbejde på tværs af restauranter, vaskerier og arrangør, der kan bidrage til at minimere affald. Dette kan skabe lokale cirkulære løsninger, der mindsker miljøbelastning fra arrangementer, skaber en renere by for københavnernes, samt udgør vækstmuligheder for virksomheder med cirkulære forretningsmodeller.

Teknik- og Miljøforvaltningen er i løbende dialog med arrangører om fremtidige muligheder og evaluerer ordningen efter et år. Evalueringen vil have fokus på at vurdere muligheder for at udfase flere typer af engangsplastikemballage (fx tallerkner, bestik, sugerør osv.), såfremt der er et miljømæssigt bedre alternativ, der ikke pålægger arrangørerne unødige økonomiske byrder i forhold til miljøeffekten.

Omfang af vilkår og lovgivning

Vilkår om ikke at benytte engangsplastikbægre, har Teknik- og Miljøforvaltningen vurderet, gælder for alle arrangementer, som Københavns Kommune giver tilladelse til på offentlige veje, jf. Vejlovens § 80, stk. 1, samt pladser og parker, jf. kommunalfuldmagtsreglerne. Kravet gælder også for arrangementer, som Københavns Kommune er (med)arrangør af. Såfremt sagen bliver bragt for tilsynsmyndighederne (Vejdirektoratet, Ankestyrelsen eller Økonomi- og Indenrigsministeriet), vil der være en risiko for, at de når frem til et andet resultat, da et lignende vilkår ikke har været afprøvet i andre kommuner. Indsatsen understøtter regeringens plasthandlingsplan, offentliggjort den 5. december 2018, og Teknik- og Miljøforvaltningen forventer ligeledes, at indsatsen understøtter et kommende EU-direktiv om udfasning af engangsplast. EU-direktivet forventes at være forhandlet færdig medio 2019, hvorefter det skal implementeres og godkendes nationalt.

Fremtidige muligheder

Teknik- og Miljøforvaltningen vurderer, at industrien arbejder med at udvikle nye miljøvenlige emballager og løsninger, der kan minimere brugen af engangsemballager. Såfremt kravene udvides til flere typer af emballager, vil kommunen vurdere, hvordan kravene pålægger arrangører færrest mulige byrder, samt mulighed for at afbøde disse.

Forvaltningen vil desuden undersøge muligheder for partnerskaber om at udvikle bæredygtige arrangementer og flere samarbejder på tværs af Københavns Kommune for at styrke indsatsen for bæredygtige arrangementer, herunder affaldsminimering, i Københavns Kommune i fremtiden.

Økonomi

Teknik- og Miljøforvaltningen vil løbende vurdere det behov, der vil være for øget tilsyn, samt eventuelt miljøvurderinger af nye typer emballager og cirkulære forretningsmodeller. Øget behov for bl.a. tilsyn forudsætter yderligere finansiering, der vil indgå i kommende budgetforhandlinger eller omprioritering inden for Teknik- og Miljøforvaltningens eksisterende budget.

Videre proces

Når Teknik- og Miljøudvalget har godkendt indstillingen, vil Teknik- og Miljøforvaltningen indarbejde kravet i arrangementstilladelser efter dialog med aktører inden for arrangementsbranchen. Kravet vil træde i kraft primo 2020.

Pernille Andersen

/ Karsten Biering Nielsen

Beslutning

Teknik- og Miljøudvalgets beslutning den 17. december 2018

Socialdemokratiet fremsatte følgende ændringsforslag til erstatning af I. at-punkt:

”At forvaltningen sender de nye krav i høring med henblik på at høre relevante arrangører.“

Ændringsforslaget blev vedtaget med syv stemmer mod en. Ingen undlod at stemme.

For stemte: A, B, F, O og Ø.

Imod stemte: I.

Den således ændrede indstilling blev godkendt.

Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti afgav følgende protokolbemærkning:

“Partierne mener, at det er vigtigt at minimere mængden af affald og brugen af engangspplast og vi lægger samtidig vægt på, at det stadig skal være muligt for Foreningsdanmark at håndtere og afvikle arrangementer på tilfredsstillende og økonomisk betryggende vis.”